

Esitelmä- ja työryhmäkutsu
1800-luvun tutkimuksen verkoston 8. vuosikonferenssi
28.–29.1.2016 Helsinki

Maailma mielessä, teoksessa, kartalla

Keynote-puhujat:

Aaron Goings (Fulbright-professori, historia, Jyväskylän yliopisto ja Saint Martin's University)
Vesa Kurkela (professori, musiikin historia, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia)
Pekka Pesonen (emeritusprofessori, venäläinen kirjallisuus, Helsingin yliopisto)
Derek B. Scott (professori, kriittinen musiikintutkimus, University of Leeds)

1800-luvun tutkimuksen verkosto kutsuu kahdeksanteen vuosikonferenssiin eri alojen tutkijoita, joiden tutkimusintressit liittyvät ihmisten, aatteiden ja tiedon liikkeeseen ja kiertoon Suomen ja muun maailman välillä pitkällä 1800-luvulla. Konferenssin teemoina ovat myös teoksiin luodut maailmat sekä yksittäisten ihmisten sisäiset, koetut maailmat.

Ihmiset ovat aina liikkuneet erilaisten fyysisten ja ajatuksellisten rajojen yli. Heidän mukanaan vaikutteet, ideologiat ja ilmiöt levisivät kylästä toiseen, maasta toiseen ja mantereelta toiselle. 1800-luku muodostaa kiinnostavan ajanjakson ihmisten ja maailman välisen suhteen muutoksessa Suomessa ja koko Euroopassa. Vaikka vuosisataa leimaa kansallisvaltioiden rakentaminen ja rajojen määrittäminen, samaan aikaan rajojen ylittäminen helpottui. Rautateiden, sähkölennättimen sekä höyrylaivaliikenteen kehittymisen myötä tiedonkulku ja ihmisten liikehdintä saivat aivan uudenlaisia muotoja. Suomenkielisten sanomalehtien yleistymisen takasi ajankohtaisten uutisten leviämisen myös syrjäisimmille seuduille.

Aikakauden merkittävin ideologia oli nationalismi, mutta maailmaa ja maailmankuvaa muokkasivat myös transnationalismin, internationalismin ja kosmopolitanismin eri muodot. Ruohonjuuritasolla ideologioiden päällekkäisyys muodosti kiinnostavan ristiriidan, jonka kansallinen katse peittää helposti alleen: erityisesti tiede- ja taideyhteisön jäsenet muodostivat laajan verkoston, jonka jäsenet kokivat olevansa ennen kaikkea osa yleiseurooppalaista yhteisöä – vasta toissijaisesti kansallisia toimijoita. Taiteilijat kuvasivat oman maansa kansaa ja maisemia, mutta useimmiten Euroopan metropoleissa omaksumallaan yleiseurooppalaisella tyylillä.

Dramaattisin muutos oli 1800-luvun lopulla voimistunut siirtolaisuus. Modernisaation seurauksena Atlantin taakse ja itärajan yli ulottunut muuttoliike muutti sekä suomalaista yhteiskuntaa että ihmisten ajattelu- ja toimintamalleja perin pohjin läpäisten koko kansakunnan luokkarajoista riippumatta. Samalla taloudelliset, kulttuuriset ja poliittiset verkostot saivat aivan uudenlaisia muotoja. Myös Itämeri säilytti asemansa alueena, jonka piirissä ihmisten ja ideologioiden liikkuvuus oli vilkasta.

Monitieteisen konferenssin päämääränä on löytää, kuvata ja selittää erilaisia maailmoja ja niiden muutoksia 1800-luvulla monenlaisen lähdemateriaalin pohjalta. Kirjoitettujen ja puhuttujen maailmojen lisäksi kyseeseen tulevat poliittiset, sosiaaliset, taloudelliset, piirretyt, maalatut, muovatut, laulettu ja sävelletyt maailmat.

Esitelmät tai sessiot voivat tarkastella esimerkiksi seuraavia teemoja:

- Siirtolaisuus, matkailu ja lähetystyö
- Kauppa, merenkulku ja tiedonvälitys
- Liikenneyhteyksien kehitys ja merkitykset
- Kirjeenvaihto ulkomaille
- Uudet vaikutteet ja maailmankuvan muutos
- Ideologiset ulottuvuudet: nationalismi, transnationalismi, kosmopolitanismi, internationalismi jne.
- Kirjalliset kuvaukset yhden ihmisen maailmankuvasta ja sen muotoutumisesta
- Muut esitelmäkutsuun sopivat ja siinä esille tulleet teemat

Haemme tällä kutsulla sekä yksittäisiä esitelmiä että valmiita sessioita. Esitelmän pitämisestä kiinnostuneilta tutkijoilta pyydetään puolen sivun abstrakti, ja session esittäjiltä lyhyt kuvaus session ideasta, esiintyjät, mahdollinen puheenjohtaja sekä otsikot (ja mahdollisesti lyhyet kuvaukset) kustakin paperista. Esitelmän (20 min) voi pitää suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Abstraktiin tulee liittää nimi, oppiala ja affiliaatio sekä yhteystiedot.

Ehdotusten määräpäivä on 31.10.2015 ja ne lähetetään osoitteeseen 1800luku.vuosikonferenssi@gmail.com.

Konferenssin tiedotusta voit seurata verkoston sivuilta: <http://www.finlit.fi/fi/tutkimus/tutkimusverkostot/1800-luvun-tutkimuksen-verkosto-natverket-1800-talsstudier>. Järjestäjien sähköpostiosoite on 1800luku.vuosikonferenssi@gmail.com.

Järjestelytoimikunta:

Piia Einonen, FT, dosentti, Jyväskylän yliopisto
 Olli Heikkinen, FT, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia
 Kirsi Keravuori, FL, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
 Marja-Terttu Kivirinta, FT, Helsingin yliopisto
 Saijaleena Rantanen, MuT, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia
 Kaarina Reenkola, FM, Helsingin yliopisto

1800-luvun tutkimuksen verkosto järjestä konferenssin yhteistyössä Taideyliopiston Sibelius-Akatemian, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran, Topelius-seuran sekä Helsingin yliopiston musiikkitieteen oppiaineen kanssa.

CFP för sessioner och föredrag
Nätverket för 1800-talsstudiers 8:e årskonferens
Helsingfors den 28–29.1.2016

Världen i sinnet, i verket, på kartan

Keynote-föreläsare:

Aaron Goings (Fulbright-professor, historia, Jyväskyläns universitet och Saint Martin's University),
Vesa Kurkela (professor, musikhistoria, Konstuniversitetets Sibelius-Akademi)
Pekka Pesonen (professor emeritus, rysk litteratur, Helsingfors universitet)
Derek B. Scott (professor, kritisk musikvetenskap, University of Leeds).

Till nätverkets åttonde årskonferens inbjuder vi forskare från olika vetenskapsområden vars forskning anknyter till människors, tankars eller informationens rörlighet mellan Finland och övriga världen under det långa 1800-talet. Konferensen behandlar också världar som skapas i konsten samt individers upplevda, inre världar.

Människor har i alla tider rört sig över gränser både i verkligheten och i tankarna. På detta sätt har intryck, ideologier och fenomen spridit sig från by till by, från land till land och från kontinent till kontinent. 1800-talet är en intressant tidsperiod med tanke på förändringar i förhållandet mellan människan och världen. Århundradet präglas av nationsbyggen och gränsdragning mellan nationer, men samtidigt underlättades gränsövergången. Med hjälp av järnvägar, telegraf, dagspress och ångbåtstrafik skapades nya former av informationsförmedling och rörlighet.

Nationalismen var 1800-talets främsta ideologi, men världsbilden formades även av transnationalism, internationalism och kosmopolitism. Överlappande ideologier skapar en intressant motstridighet som lätt förblir osynlig för den nationella blicken. Speciellt vetenskapsmän och konstnärer såg sig själva främst som medlemmar i ett allmäneuropeiskt samfund och först i andra hand som nationella aktörer. Konstnärerna skildrade sitt eget land och dess folk men oftast med hjälp av allmäneuropeiska stilar som de tillägnat sig i Europas metropoler.

Emigrationen gav upphov till dramatiska förändringar under 1800-talet. Utvandringen förändrade samhället, påverkade människornas tanke- och handlingssätt och skapade nya former av ekonomiska, politiska och kulturella nätverk.

Målet med denna konferens är att finna, beskriva och förklara olika världar och deras förändringar utgående från källmaterial från 1800-talet. Förutom skrivna världar kan det handla om politiska, sociala, ekonomiska, tecknade, målade, utformade, sjungna eller tonsatta världar.

Föredrag och sessioner kan behandla följande teman:

- Emigration, resor och mission
- Handel, sjöfart och informationsförmedling
- Utvecklingen och betydelsen av trafikförbindelser
- Brevväxling utomlands
- Nya intryck och världsbildens förändring

- Ideologiska aspekter och ideologier
- Litterära gestaltningar av individers världsbilder och deras utformning
- Andra teman som anknyter till CFP

Med denna inbjudan söker vi både individuella presentationer och färdiga sessioner. De som är intresserade av att hålla ett föredrag ombeds skicka ett abstrakt (en halv A 4:a). Sessionsförslagen skall innehålla en kort beskrivning av sessionens innehåll och uppgifter om deltagare, ordförande och rubriker (korta abstrakt på medverkande papper kan bifogas). Presentationer (max 20 min.) kan hållas på finska, svenska eller engelska. Abstrakten och sessionsförslagen förses med föredragshållarens namn, vetenskapsgren, affiliering och kontaktuppgifter.

Abstrakten skickas via e-post till 1800luku.vuosikonferenssi@gmail.com. Sista inlämningsdatum för abstrakt är 31 oktober 2015.

Information om konferensen kommer att finnas på nätverkets hemsida:
<http://www.finlit.fi/fi/tutkimus/tutkimusverkostot/1800-luvun-tutkimuksen-verkosto/vuosikonferenssi-2016>. Organisatörerna nås på e-postadressen 1800luku.vuosikonferenssi@gmail.com

Organisationskommittén:

Piia Einonen, FT, docent, Jyväskylän yliopisto
Olli Heikkinen, FT, Konstuniversitetets Sibelius-Akademi
Kirsi Keravuori, FL, Finska Litteratursällskapet SKS
Marja-Terttu Kivirinta, FT, Helsingfors universitet
Saijaleena Rantanen, MuT, Konstuniversitetets Sibelius-Akademi
Kaarina Reenkola, FM, Helsingfors universitet

Nätverket för 1800-talsstudier ordnar konferensen tillsammans med Konstuniversitetets Sibelius-Akademi, Finska litteratursällskapet, Topeliussällskapet samt ämnet musikvetenskap vid Helsingfors universitet.